

Kiskarácsony

A jóhoz könnyű hozzászokni, ahogyan a rosszat is hamar el lehet felejteni. Amikor viszont visszatér valami, amiről már azt hittük, hogy örökre magunk mögött hagytunk, hirtelen nem is tudjuk, mi tévők legyünk, lassan jönnek vissza a régi reflexek.

Ráadásul sokan vannak, akiknek nincs is mire visszaemlékezniük. Magyarországon az ezredforduló óta már felnőtt egy olyan nemzedék, amelynek tagjai még soha életükben nem találkoztak magas inflációval. De a szüleiknek is csaknem 30 évet kell visszamenni az időben, hogy felidézzék, hogyan próbálták megvédeni magukat az olyan magas inflációtól, mint amilyenbe most belesodrótunk.

2022 elején még csak a borúlátók vették maguknak a bátorságot, hogy 10 százalék fölé növe pénzromlásról beszéljenek. Azóta viszont folyamatosan úgy érezhetjük, hogy az infláció tetőzése valahogy mindig messzebb kerül és magasabb lesz. Így közeledünk a karácsony felé, ami a kiemelkedő fogyasztás és költekezés hónapja is. Már persze, ha van miből. De vajon van-e?

Egyszerre féljük és várjuk a magasabb inflációt

Azt világosan megmutatják a Cofidis Hitel Monitor felmérés friss adatai, hogy többet KELL költenünk: július óta átlagosan 30 ezer forinttal több ment el konyhapénzre, és az emberek azt érzik, hogy a havi bevásárlások mostani 142 ezres átlagos összege néhány hónapon belül akár 200 ezer fölé is mehet.

A magas infláció egyik rákfenéje éppen ez, amikor az általánossá váló áremelési félelmek és várakozások maguk is gerjesztik az inflációt. Mindemellett persze mindennek fékező hatása is lehet akkor, ha a félt még magasabb infláció ellen spórolással védekeznek az emberek. Ez a szorongás most még nem annyira a NINCS-é, sokkal inkább a NEM LESZ-é.

Mindeddig ugyanis a meredeken emelkedő infláció nem falta fel teljesen a reálbérek látványos emelkedését. De már augusztusra is csaknem beérte, és mivel az infláció szeptemberben és októberben nagyobb sebességre kapcsol, nem kell hozzá nagy jósnak lenni, hogy kimondjuk: karácsonyra már csökkenő reálbérből kell vásárolnia az emberek többségének.

Nem akarjuk hitelből megőrizni a jólét illúzióját

Nem csoda, hogy a felmérés válaszadóinak 35 százaléka egyenesen kevesebbet szeretne költeni, mint tavaly karácsonykor, és 20 százalékkal csökkent azok aránya is 2019-hez képest, akik ajándékot vesznek. Mindez persze egyenes következménye annak, hogy a megkérdezettek 62 százaléka úgy érzi, romlani fog az anyagi helyzete az év végéig.

Aki viszont vesz ajándékot, az tisztában van vele, hogy mélyebben kell nyúlni a zsebébe, pontosabban a folyószámlájába.

Az emberek óvatosságát azonban mutatja az is, hogy a hitelfelvételi szándékban nem látszik nyoma a kölcsönből megőrizni akart korábbi karácsonyi nivónak. A jövedelmi helyzet várt vagy már bekövetkezett romlására itt is inkább a spórolás a válasz: a megkérdezettek 46 százaléka olcsóbb alapanyagokból tervezi elkészíteni a karácsonyi menüt.

Sokan gondolunk most feszülten az ünnepekre

A nadrágszj meghúzás kiköltekezés időszaka jöhet karácsonyig, ami még ilyen spórolósan is hozzájárulhat ahhoz, hogyha további negatív hatások nem jönnek addig, például egy újabb jelentős forintgyengülés formájában, akkor az ünnepek idején tetőzhet az élelmiszerek és a nagyobb értékű, ajándéknak való holmik drágulása. A Cofidis Hitel Monitor kutatása azt mutatja, hogy sokan aggódnak, ha az idej karácsonyra gondolnak, a felnőttek több mint fele érzi feszültnek magát az anyagiak miatt.

Kiskarácsonyunk lesz. Másként, mint a járvány idején, de újra. Feszült és drága. Nehéz megélni, és nem is egyszerű megérteni, de ez is hozzájárulhat ahhoz, hogy jövőre a karácsonyfa csúcsa helyett már inkább a talpa közelében lássuk az inflációt. Na, jó, tudom ekkorát nem illik kérni a Jézuskától sem. Én már megelégednék jövő karácsonykor azzal is, ha egyszámjegyű inflációs szaloncukor lógna az oldalágon, szembe vele pedig egy kicsinyke alapkamat angyalka.